

Dosarul nr. 2ra-294/19

Prima instanță: Judecătoria Orhei, sediul Central (jud: V. Cupcea)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: A. Bostan, A. Pahopol, V. Negru)

Î N C H E I E R E

27 februarie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Oleg Sternioală
Victor Burduh
Tamara Chișca-Doneva

examinând admisibilitatea recursului declarat de Vasiliu Sîrbu,
în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Vasiliu Sîrbu
împotriva lui Nichita Sîrbu, intervenient accesoriu notarul Valentina Levița cu
privire la prelungirea termenului de acceptare a succesiunii și anularea
certificatului de moștenitor,

împotriva deciziei din 11 septembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin
care a fost respins apelul declarat de Vasiliu Sîrbu și a fost menținută hotărârea din
19 aprilie 2018 a Judecătoriei Orhei, sediul Central,

c o n s t a t ă :

La 28 februarie 2017 Vasiliu Sîrbu a depus cerere de chemare în judecată
împotriva lui Nichita Sîrbu, intervenient accesoriu notarul Valentina Levița cu
privire la prelungirea termenului de acceptare a succesiunii și anularea
certificatului de moștenitor.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că este fiul Achelinei Sîrbu, iar
pârâtul Nichita Sîrbu, este fratele său.

A menționat că Achelina Sîrbu a decedat la 6 iunie 2001, iar după decesul ei
urma să se adreseze la notar pentru a accepta succesiunea, însă a considerat că atât
el cât și fratele său Nichita Sîrbu, au vocație succesorală și împreună vor merge la
notar.

A explicat că pârâtul s-a adresat de unul singur la notarul public și prin
depunerea declarației de acceptare a succesiunii, i-a fost eliberat certificatul de
moștenitor pentru o parte din bunurile imobile care aparțineau mamei lor.

A afirmat că nici pârâtul, dar nici notarul, nu l-au anunțat despre deschiderea
dosarului succesoral după decesul Achelinei Sîrbu.

Reclamantul a considerat că prin acțiunile sale, pârâtul a împiedicat realizarea
ultimei voințe a mamei și nu l-a anunțat intenționat, iar din acest motiv nu și-a dat
consimțământul pentru a fi inclus în certificatul de moștenitor.

A mai declarat că a avut o înțelegere verbală cu pârâtul precum că împreună
își vor legaliza drepturile succesoriale, pe când în final doar acesta s-a adresat
notarului fără informarea lui.

Totodată, a relatat că un motiv pentru care a omis termenul de acceptare a succesiunii îl constituie și starea de sănătate precară, și anume faptul că a suportat o intervenție chirurgicală în anul 2016, ceea ce l-a împiedicat să se adreseze către notar pentru a accepta succesiunea rămasă după Achelina Sîrbu.

Reclamantul și-a întemeiat pretențiile pe prevederile art. 1499, art. 1500, art. 1519 Cod civil, art. 29, art. 55 și art. 64 din Legea cu privire la notariat nr. 1453 din 8 noiembrie 2002.

A solicitat prelungirea termenului de acceptare a succesiunii rămase după decesul Achelinei Sîrbu la data de 6 iunie 2001, anularea parțială a certificatului de moștenitor nr. 10374 din 11 noiembrie 2015 (6401/15/34591) cu privire la bunul imobil - teren agricol cu suprafața de 0,638 ha, număr cadastral xxxxx, certificatului de moștenitor nr. 10374 din 11 noiembrie 2015 (6401/15/34590) cu privire la bunul imobil - teren agricol cu suprafața de 0,675 ha, număr cadastral xxxxx, certificatului de moștenitor nr. 10374 din 11 noiembrie 2015 (6401/15/34592) cu privire la bunul imobil - teren agricol cu suprafața de 0,536 ha, număr cadastral xxxxx, certificatului de moștenitor nr. 10374 din 11 noiembrie 2015 (6401/15/34589) cu privire la bunul imobil - teren agricol cu suprafața de 0,261 ha, cu numărul cadastral xxxxx.

Prin hotărârea din 19 aprilie 2018 a Judecătoriei Orhei, sediul Central, cererea de chemare în judecată depusă de Vasilii Sîrbu împotriva lui Nichita Sîrbu, intervenient accesoriu notarul Valentina Levința cu privire la prelungirea termenului de acceptare a succesiunii și anularea certificatului de moștenitor, a fost respinsă ca neîntemeiată.

La 8 mai 2018 Vasilii Sîrbu a declarat apel împotriva hotărârii din 19 aprilie 2018 a Judecătoriei Orhei, sediul Central.

Prin decizia din 11 septembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de Vasilii Sîrbu și a fost menținută hotărârea din 19 aprilie 2018 a Judecătoriei Orhei, sediul Central.

Pentru a decide astfel, instanța de apel și-a întemeiat soluția pe prevederile art. 561, 562, 566, 581, 582 Cod civil (în redacția anului 1964), precum și art. 118 alin. (1) Cod de procedură civilă.

În contextul normelor enunțate, instanța de apel a apreciat ca fiind întemeiată concluzia primei instanțe referitoare la respingerea cererii de chemare în judecată.

În acest sens, instanța de apel a reținut că apelantul Vasilii Sîrbu prin semnătura aplicată pe certificatul nr. 389, eliberat la 29 noiembrie 2004 de către Primăria Zorile raionul Orhei, a confirmat refuzul său la moștenirea lăsată de părinți și nu s-a adresat în termen de șase luni la notar pentru a primi certificat de moștenitor legal, precum nici ulterior cu o cerere de chemare în judecată pentru prelungirea termenului, decât la data de 28 februarie 2017, peste mai bine de 16 ani de la decesul mamei sale, Achelina Sîrbu.

De asemenea, instanța de apel a menționat că intimatul Nichita Sîrbu a intrat în posesia bunurilor succesoriale și le-a administrat, pe când Vasilii Sîrbu nu a acceptat moștenirea, nu a intrat în posesia și nu a administrat averea succesorală rămasă după decesul Achelinei Sîrbu.

În privința anulării certificatelor de moștenitor legal, instanța de apel a reținut că pe parcursul examinării cauzei nu s-a constatat că ar fi fost încălcate condițiile de valabilitate la eliberarea acestora de către notarul Levița Valentina.

În consecință, instanța de apel a conchis că prima instanță a dat o apreciere obiectivă probelor administrate, a constatat și elucidat pe deplin toate circumstanțele care au importanță pentru soluționarea cauzei și corect a aplicat normele de drept material și procedural.

La 10 decembrie 2018 Vasilii Sîrbu a declarat recurs împotriva deciziei din 11 septembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău.

În susținerea recursului a invocat dezacordul cu decizia instanței de apel, considerând-o neîntemeiată și ilegală prin faptul că au fost încălcate și aplicate eronat normele de drept material.

A susținut că nici prima instanță și nici instanța de apel la judecarea cauzei nu au ținut cont de faptul că intimatul Nichita Sîrbu nu a acceptat succesiunea în termenul de 6 luni și nu s-a adresat în instanța de judecată cu o cerere de prelungire a termenului de acceptare a succesiunii sau de constatare a faptului acceptării succesiunii.

La fel, a arătat că instanțele de judecată nu au luat în considerare nici faptul că renunțarea la succesiune se face printr-o declarație autentificată notarial, dar nu prin semnarea unor certificate.

Recurentul a solicitat admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe, cu remiterea cauzei la rejudecare în prima instanță.

În conformitate cu art. 434 Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la 11 septembrie 2018, dar date care ar confirma recepționarea acesteia de către recurent, la dosar lipsesc.

Astfel, recursul declarat la 10 decembrie 2018, este în termen.

La 24 ianuarie 2019, în conformitate cu art. 439 alin. (2) Cod de procedură civilă, în adresa intimațiilor a fost expediată copia recursului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței.

Intimații Nichita Sîrbu și notarul Valentina Levița, nu și-au valorificat dreptul procedural și nu au depus referință în termenul stabilit.

Examinând temeiurile recursului declarat de Vasilii Sîrbu, în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii

sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În conformitate cu art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către Vasilii Sîrbu, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat se referă la dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau procedural, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432. alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin.(4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă, din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera inadmisibil recursul declarat de Vasilii Sîrbu.

În conformitate cu art. 270, 433 lit. a), 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursul declarat de Vasiliu Sîrbu, se consideră inadmisibil.
Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Oleg Sternioală

judecătorii

Victor Burduh

Tamara Chișca-Doneva